

Meno a priezvisko: Trieda: Dátum:

04 CYKLUS S PEVNÝM POČTOM OPAKOVANÍ

PRACOVNÝ LIST

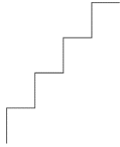
ZAPOJENIE

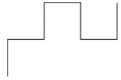
Úloha 1

Opište **stručne** a čo **najpresnejšie** (pre kamaráta na telefóne), čo vidíte na uvedených obrázkoch **A, B, C, D**:

A

B

C

D

A

B

C

D

Uvedte, ktoré z obrázkov sa vám opisovali ľahšie a ktoré ťažšie

Uvedte, čo majú spoločné vaše popisy ľahšie opísateľných obrázkov:

.....

SKÚMANIE

Úloha 2

Preskúmajte obidva uvedené programy **A** a **B**. Najprv len na základe prečítania uvedeného programového kódu, potom po spustení ich kódov uložených v súboroch **04_02A.py** a **04_02B.py**.

A

```
import turtle

tabula = turtle.Screen()
pero = turtle.Turtle()
pero.penup()

pero.dot(40, 'orange')
pero.forward(40)
pero.dot(40, 'orange')
pero.forward(40)
pero.dot(40, 'orange')
pero.forward(40)
pero.dot(40, 'orange')
pero.forward(40)
pero.dot(40, 'orange')
pero.forward(40)

tabula.mainloop()
```

B

```
import turtle

tabula = turtle.Screen()
pero = turtle.Turtle()
pero.penup()

for i in range(5):
    pero.dot(40, 'orange')
    pero.forward(40)

tabula.mainloop()
```

a) Opište obrázky, ktoré vykreslia uvedené programy **A** a **B**:

.....

b) Ktorý zo zápisov pokladáte za lepší a prečo:

c) Ako by sa zmenil výsledok programu **B**, ak by sme v riadku 7 namiesto `range(5)` uviedli `range(10)`:

.....

1

Meno a priezvisko:

Trieda:

Dátum:

VYSVETLENIE

Prediskutujte a vysvetlite:

1. Načo je dobrý príkaz cyklu `for`?
2. Z akých častí sa skladá zápis príkazu cyklu `for`?
3. Ako funguje príkaz cyklu `for`, aký význam majú hlavička a telo cyklu?
4. Musíme použiť v cykle `for` vlastné funkcie?

ROZPRACOVANIE

Úloha 3 V uvedených programoch **04_03A.py** a **04_03B.py** vyznačte opakujúce sa časti a upravte tieto programy tak, aby ste pomocou príkazu `for` skrátili ich zápisy. (Poznámka: Príkaz `print` používame na výpis textu do konzoly)

A (pôvodný program)

```
import turtle

def schod():
    pero.forward(20)
    pero.left(-90)
    pero.forward(50)
    pero.left(90)

tabula = turtle.Screen()
pero = turtle.Turtle()
pero.left(90)

schod()
schod()
schod()
schod()
schod()

tabula.mainloop()
```

A (upravená časť programu)

B (pôvodný program)

```
def dvojriadok():
    print('XOXOXOXO')
    print('OXOXOXOX')

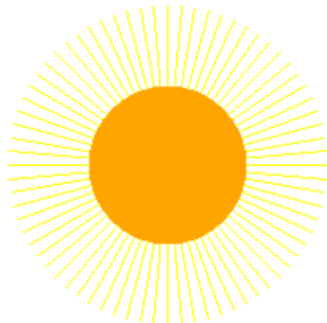
dvojriadok()
dvojriadok()
dvojriadok()
dvojriadok()
```

B (upravená časť programu)

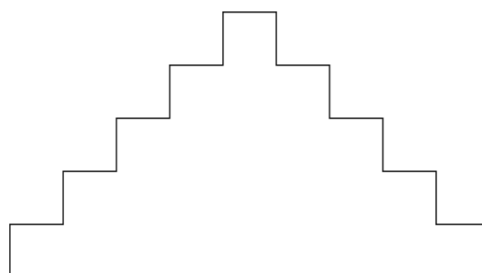
Úloha 4 Vytvorte programy **04_04A_slnko.py** a **04_04B_schodiky.py** vykresľujúce uvedené obrázky **A** a **B** tak, aby bolo grafické pero na konci vykreslenia v počiatočnej pozícii a počiatočnom natočení.

Riešte
podľa
pokynov
učiteľa

A

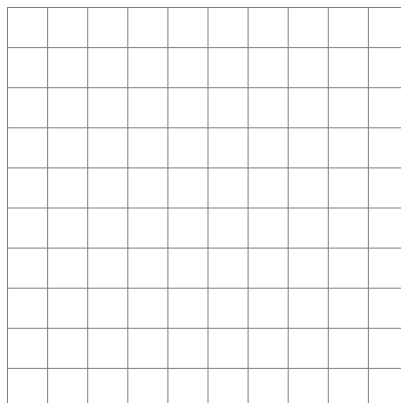
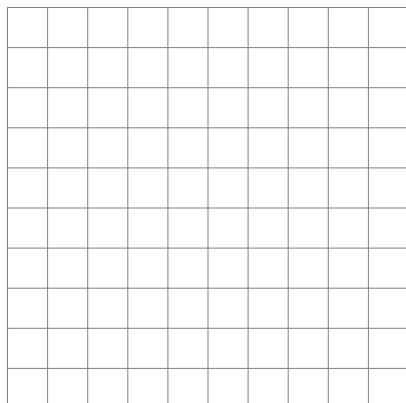
B

Meno a priezvisko: Trieda: Dátum:

Úloha 5 Potrebujeme vytvoriť hrací plán pre hru Piškvorky v tvare štvorcovej mriežky 10×10 . Do uvedených obrázkov načrtnite jeden, prípadne dva spôsoby vykreslenia tohto **hracieho plánu**. Vo svojom návrhu vyznačte **počiatočný** a **koncový bod** vykresľovania **s natočením** grafického pera a **vzor**, ktorý sa pravidelne opakuje v obrázku.

Riešte
podľa
pokynov
učiteľa

Napokon vytvorte program **04_05_mriezka.py** na vykreslenie štvorcovej mriežky pomocou niektorého z navrhnutých spôsobov riešenia.

HODNOTENIE

Sebahodnotiaci test

Úloha 6 Uvedte koľkokrát sa vykoná vlastná funkcia `prikaz()` v programoch **A**, **B** a **C**.

A

```
for i in range(3):
    prikaz()
    prikaz()
prikaz()
```

B

```
for i in range(3):
    prikaz()

    prikaz()
```

C

```
for i in range(3):
    prikaz()
    prikaz()
    prikaz()
```

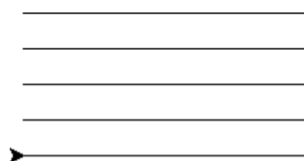
Úloha 7 Upravte uvedený program **04_07.py**, aby vykreslil obrázok časti notovej osnovy tak, aby na konci vykreslenia bolo grafické pero v **počiatočnej pozícii** a v **počiatočnom natočení**. **Dĺžka čiar** notovej osnovy má byť 200 bodov a **vzdialenosť prvej čiary od piatej** má byť 100 bodov.

```
import turtle

tabula = turtle.Screen()
pero = turtle.Turtle()

for i in range(5):
    pero.pendown()
    pero.forward(200)
    pero.forward(-200)
    pero.penup()
    pero.left(90)
    pero.forward(100 / 5)
    pero.left(-90)

tabula.mainloop()
```


Meno a priezvisko: Trieda: Dátum:

VEDOMOSTI V KOCKE

Príkaz `for` sa využíva pri riešení problémov, ktoré pozostávajú z viacerých rovnakých (alebo podobných) podproblémov. Dá sa prirovnať k maliarskemu valčeku, ktorý pri otáčaní opakovane odtláča farbu so zadaným vzorom na stenu. Príkaz `for` sa tiež označuje ako **príkaz s pevným (so známym) počtom opakovaní** alebo aj skrátene **cyklus `for`**.

Poradie	Zápis kódu bez príkazu cyklu FOR	Zápis kódu s príkazom cyklu FOR
1 2 3 4	<code>príkazy()</code> <code>príkazy()</code> <code>príkazy()</code> <code>príkazy()</code>	<code>for i in range(4):</code> <code>príkazy()</code>
1 2 ... počet	<code>príkazy()</code> <code>príkazy()</code> ... <code>príkazy()</code>	<code>for i in range(počet):</code> <code>príkazy()</code>
1 2 3 4 5 6 7	<code>a()</code> <code>b()</code> <code>a()</code> <code>b()</code> <code>a()</code> <code>b()</code> <code>c()</code>	<code>for i in range(3):</code> <code>a()</code> <code>b()</code> <code>c()</code>
1 2 3 4 5	<code>a()</code> <code>a()</code> <code>a()</code> <code>b()</code> <code>c()</code>	<code>for i in range(3):</code> <code>a()</code> <code>b()</code> <code>c()</code>

Cyklus `for` pozostáva z **hlavičky cyklu** (prvého riadku začínajúcim slovom `for` a končiacim dvojbodkou, na ktorú často začiatovníci zabúdajú) a **tela cyklu** (riadkami s odsadenými príkazmi). Príkazy v tele cyklu sa vykonávajú toľkokrát, ako je to uvedené v parametri funkcie `range()` v hlavičke cyklu. Telo cyklu sa neukončí zaradením voľného riadku, ale zrušením odsadenia príkazov v tele cyklu vzhľadom k hlavičke cyklu.

Pri kreslení obrázkov pomocou príkazu cyklu `for` je dôležité, aby v tele cyklu boli uvedené príkazy, po vykonaní ktorých sa dostane grafické pero **do určitej významnej pozície**, napr. počiatočný bod celého kreslenia, alebo počiatočný bod kreslenia nasledovnej časti obrázka.

Cyklus `for` aj vlastná funkcia umožňujú **skrátiť** a **sprehľadniť** programový kód. Pomocou vlastných funkcií sme riešenie problému mohli rozdeliť na riešenie rôznych podproblémov, napr. kreslenie obrázkov s rôznymi vzormi alebo s rovnakými vzormi aj na nepravidelných pozíciách. Pomocou cyklu `for` rozdelíme problém do rovnakých alebo podľa určitého pravidla podobných podproblémov, napr. kreslenie pravidelných obrázkov.